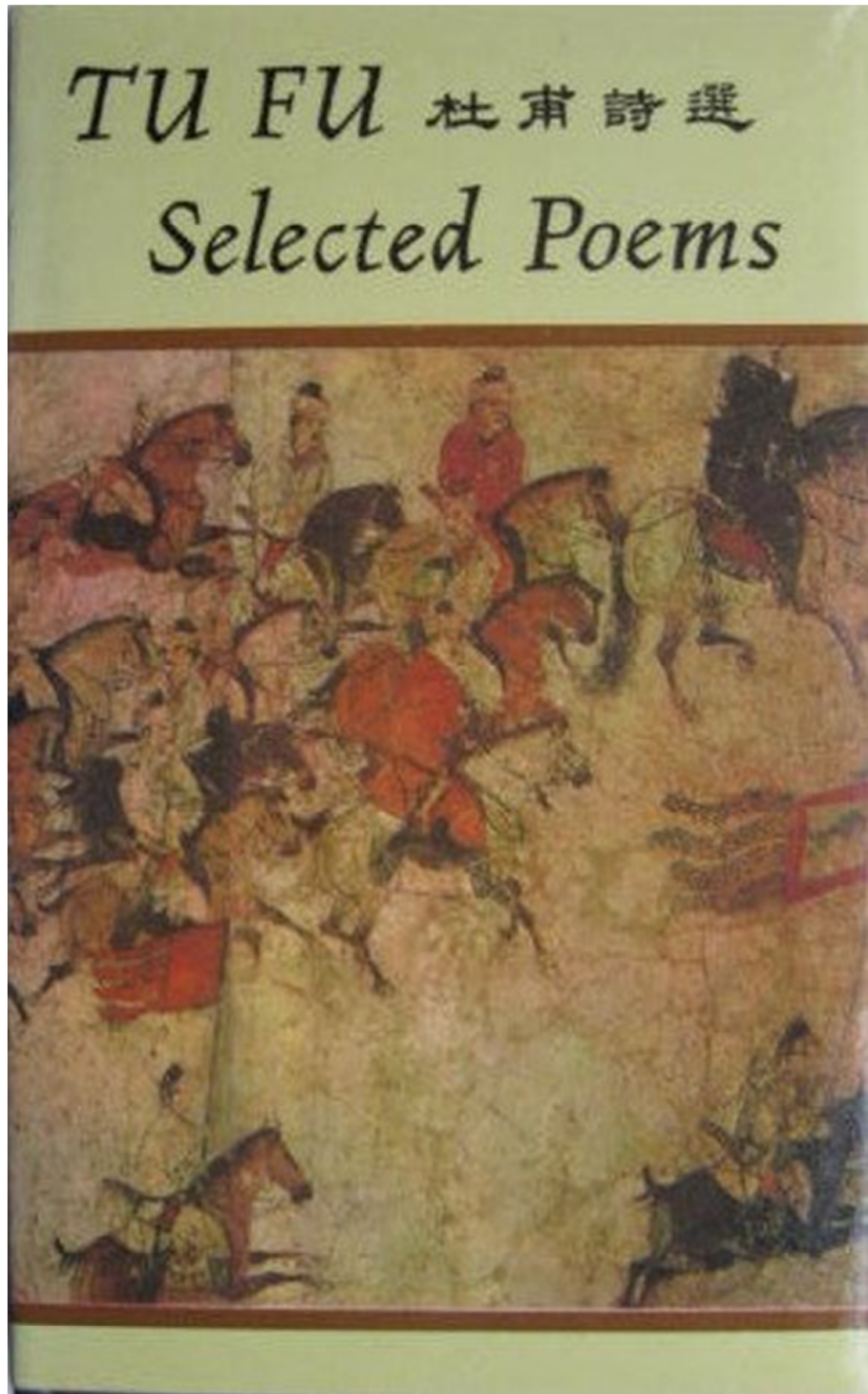

Translated by Ma Hninpwint

Tu Fu Selected Poems (1962)

Translated by Ma Hninpwint

From Compiler's preface

During the time of Tu Fu, Tang feudal society underwent a great change. The turning point was the An-Shih Rebellion which lasted over seven years. The greatest period of the Tang Dynasty, known as Sheng Tang (prosperous Tang), never recovered. Economic conditions continually deteriorated. There were constant aggressive wars caused by intruders into the empire. Governor-generals became arrogant warlords defying central authority. The imperial court lost its hold over the land, but the oppressing classes maintained an ever tightening grip over the people, increasing their exactions year after year. Killing people became a small matter. All these changes combined to bring untold misery to the common folk.

A sufferer from poverty, Tu Fu had ample opportunities of contacting other poor people and knowing their misfortunes. He came to understand the contradictions in society and the dangers confronting the land. In his poems he graphically describes those days of insecurity, depicts the people's sufferings and voices their expectations. Because of this, his works have been called 'history in verse'.

Feng Chih (1962)

Tu Fu Selected Poems (1962)

စစ်တလင်းမှရှိုက်သံများ ကဗျာရှုပုဒ်

From Tu Fu Selected Poems (1962)

Compiled by Feng Chih & Translated by Rewi Alley into English

မနှင်းပွင့် မြန်မာပြန်ဆိုသည် ။

မာတိကာ

၁ ။ ထန်ကူးက စစ်ပြေးကြီး (Songs of a Refugee in Tungku)

၂ ။ စစ်ရထားမော်ကွန်းတေး (Ballad of The War Chariots)

၃ ။ စစ်မျက်နှာရဲ့ဟိုမှာဘက် (Beyond the Frontier)

၄ ။ ဝန်မင်း ဝေချီသို့ (To Minister Wei Chi)

၅ ။ လသာည (Moonlight Night)

Translated by Ma Hninpwint

SONGS OF A REFUGEE IN TUNGKU

ထန်ကူးက စပ်ပြေးကြီး

(ခုနစ်ပုဒ်)

(၁)

ကျုပ်နာမည်လား..တုချင်မေ တဲ့
 နားသယ်အထက်နား..ဆံဖြူကွက်ကျားဖွာလန်ကြိနဲ့..ဥစ္စာမဲ့လူအို
 ဒီဒေသကိုခဏလာခိုဆဲ...ခဲမတတ်ခြေကိုတရွတ်ဆွဲလို့..ဆောင်းရက်မို့
 အေးစက်ညှို့မိုင်းတဲ့တောင်ကတုံးမတ်မတ်..တကုံးကုံးတက်လို့မနားနိုင်ပြန်
 ကျန်ကောင်းကျန်ရာဝက်သစ်ချသီး..ကောက်သင်းကောက်ခရီးထွက်ကာ
 မငြိမ်းနိုင်သေးတဲ့ဘဝဆီမီးအတွက်..ကျုပ်ဝမ်းကျုပ်ကျောင်းပြီးနေတယ်

အလယ်ပိုင်းဇာတိမြေဆီက..စစ်သတင်းနားစွင့်လို့..ပြန်ခွင့်မသာသေး
 နီးမလိုလိုနဲ့ဝေးပြန်တဲ့...လွင်ပြင်နွေးနွေးကိုသာ..တမ်းတရင်းဆွေးရတယ်
 ဒီလိုနဲ့ဆောင်းလယ်ရောက်..သွေးမလျှောက်တော့တဲ့..လက်တွေထုံကျင်ခဲ
 အက်ကွဲတဲ့နှုတ်ခမ်းလွှာဆီက...စိတ်ဒဏ်ရာနဲ့..ကာယိကဝေဒနာကိုသီကြွေး
 စစ်ပြေးလူအို..ကျုပ်ဘဝရဲ့..ငိုချင်းပထမအပုဒ်ကို...သီချင်းလုပ်လို့ဆိုတုန်း
 ဝုန်းကနဲ့ဆို..မြောက်လေပြင်း..တောင်စောင်းထိပ်က..အရှိန်နဲ့လှိုမ့်ဆင်းပြီး
 ခါးသီးမှုဆားခဲတွေဆုပ်ကာ....ကျုပ်ရင်ထဲကအနာကို..ထပ်ခါတလဲပက်ကြိုတယ်...။

(၂)

အရိုးရှည်ရှည်နဲ့သစ်ဖြူသားလက်ကိုင်တပ်တဲ့တူရွင်း..အဲဒါကျုပ်ထမင်းရှင်ပေါ့
 ဒီခေတ်ကြပ်ကြီးမတော့..သူနဲ့သာတူးကာဆွကာနဲ့ အားကိုးရာရရှာပေတယ်
 သို့ပေမဲ့ကွယ်..ဆိုသာဆိုရ..တောင်ခါးပန်းနှင်းပြင်ထုအောက်ကပိန်းညောက်
 ချွေးပေါက်ပေါက်ကျအောင်ယက်တာတောင်..ခေါင်းမာမာနဲ့ထွက်မလာပေဘူး
 မထူးလှမှန်းသိလဲ...ဝတ်ရုံပြီတိုကိုအကြိမ်ကြိမ်ဆွဲချ..နှင်းခဲတွေကတောင်လိုပုံ
 မလုံတလုံခြေထောက်တွေ...ပုပ်ကြွမလိုညိုမဲလာ...နောက်ဆုံးမှာတူရွင်းဆွဲလို့
 လက်ဗလာပဲအိမ်ပြန်လာခဲ့ရတယ်...ဒီနေ့အဖို့စားစရာရှာလို့မရခဲ့ဘူးကွယ်တို့ရယ်
 ပြောင်သလင်းခါနေတဲ့အခန်းကျဉ်းအလယ်မှာ..ဝမ်းဟာဟာနဲ့ငိုရှာတဲ့အိမ်သားတစု
 ဒုတိယမိခင်ချင်းကို..ကျုပ်ရင်ထဲကဆွဲထုတ်လို့အသက်သွင်း..ဆို့နှင့်စွာဆိုညည်းမိချိန်
 အိမ်နီးပါးချင်းများကိုပါကူးစက်...အငတ်ဘေးရဲ့..လောကဓံတေးကို..တူတူဆိုလို့ငိုမိကြတယ်....။

(၃)

တနယ်တကျေး..အဝေးကညီများလဲ..သရောကြီးခိုင်းတဲ့ထဲ မရှောင်နိုင်ပဲရှိရာပေလိမ့်
 ကြိတ်မှိတ်လို့ရှင်သန်..အငတ်ဒဏ်ကိုကြံ့ကြံ့ခံကာ..ဘယ်နှစ်ယောက်များကျန်ရှာမလဲ
 ကွဲခဲ့တာကြာ..ကြာလွန်းလှပြီလေ..ဘဝငတ်ဆရာထားရာမှာနေ စေရာသွားရတဲ့အခါ
 ညီတို့နေရာအလှမ်းကွာဝေးလိုက်ပုံများ...သွားရမဲ့လမ်းတွေက..မဆုံးအောင်ရှည်လျား

ရန်သူမြင်းသမားတွေကြောင့်..ဖုန်တွေမည်းပိတ်ကာဝေဝါးဝါးနဲ့မို့..ကမ္ဘာခြားသလိုထင်ရ
 တသသနဲ့ကျပ်မှာလေ..ကြီးကြာနဲ့ငန်းရိုင်းတို့..နေရာပြောင်းဖို့..ဖြတ်ပျံကြတိုင်းမျှော်ငေး
 ရပ်ဝေးတနေရာ..ညီတို့ရွာကို..ဝေဟင်ခရီးလေဟုန်စီးလို့..သင်တို့နဲ့ခရီးကြိုလိုက်စမ်းချင်လှ
 တတိယတမ်းချင်း..လွမ်းရင်းနဲ့ဆို..အစ်ကိုညီတွေတယောက်တကွ..နေရာအနံ့ပြန်ကြိုရာလို့
 ဘယ်ဆီများရောက်..အစ်ကိုဒီမှာသေပျောက်ခဲ့ရင်..အရိုးတောင်လာကောက်နိုင်ကြပါ့မလားဟင်..။

(၄)

လင်သေရာတဲ့ကျပ်နမအထွေး..သနားစရာအဖမဲ့ကလေးတပြိုင်တမနဲ့..ချွန်လီမှာနေကြတယ်
 အရိပ်ကွယ်လေတဲ့နမငယ်ဆီ.. ရည်ရွယ်ရင်းမရောက်ဖြစ်တာ..ဆယ်နှစ်သာတင်းတင်းပြည်ရော
 တဝေဝေစီးလို့နဂါးလိုခွေ..တို့တွေကိုခြားထားတဲ့မြစ်မင်း“ဟေ့”က ရှည်လွန်းလှလို့..အပြစ်မရာ
 အစ်ကိုသာလာချင်ရင် အနီးလေး..လှေကလေးရွက်ဖွင့်လို့ရောက်သင့်ပါရဲ့..လို့များဆိုနေရာမလား
 မြားမိုးရွာကာ..ကြည့်လေရာစစ်တံခွန်လွှင့်တဲ့..ညည်းတို့တောင်ပိုင်းကို..အစ်ကိုမလာဝံ့ဘူးကွယ်
 ခွင့်လွှတ်တော့..နမရေ..တို့တွေပြန်မှတွေ့ပါမလားတွေ့ရင်း...ငိုချင်းစတုတ္ထအပိုဒ်ကိုမျက်ရည်နဲ့ဆို
 မင်းအစ်ကိုလူကြောက်ကြီးရဲ့အလွမ်းတေး..တောမျောက်တို့ပူဆွေးသံနဲ့ရောထွေးလို့ညံ့တယ်.....။

(၅)

လေထန်တဲ့တောင်ကုန်းတွေပတ်လည်ဝိုင်းလို့..ချောင်းငယ်တို့တဝန်းဝန်းရေလျှံကြတဲ့ဒီအရပ်မှာ
 ထစ်ချုန်းမိုးအေးစေ့ရွာတိုင်း...အရိုးပြိုင်းပြိုင်းနဲ့သစ်တောညှို့,မှိုင်းခများ...နူးပျော်ကာတစက်စက်ကျ
 တောင်အောက်ကချိုပါများ...ရှေးမြို့ဟောင်းကြားခဲခဲလှုပ်လို့..တိမ်မည်းပုပ်တို့ကပြီမယောင်ယောင်
 နဝေတိမ်တောင်နဲ့..မြေခွေးအဝါကောင်ကခြေချုပ်မိသလိုရပ်ရာ..အဖြူကလေးသာခုန်လွှားလို့ပြေး
 အတွေးဝင်မိ..အထီးကျန်ခြင်းအတိနဲ့ဒီတောင်ကြားမှာ.ဘာကြောင့်များကျပ်ဘဝဇတ်မြှုပ်ဖို့ဖြစ်လာရ
 ညများဆိုအိပ်ရာကထထိုင်..ဇောချွေးဖြိုက်ကာထောင့်တထောင်မှာငိုငေး..အတွေးများနဲ့စစ်ခင်းခဲ
 ကျုပ်လိပ်ပြာလဲလွင့်ရာလို့ဟိုအဝေး..သူ့ခန္ဓာပြန်ခွင့်မသာသေးတဲ့...ရွာဟောင်းကအိမ်အိုကလေးဆီ
 ရောက်လှပြီထင်ပါ့..ပဉ္စမငိုချင်းရှည်ဆိုရင်းလေနှုတ်ဆက်..ကျပ်အတွက်နဲ့သူ့ကိုချုပ်မထားရက်နိုင်လို့
 ပြန်မခေါ်စို့နဲ့ကွယ်..လှည့်လာမယ်မဟုတ်.ကျုပ်လိပ်ပြာကျုပ်သိပါရဲ့..မဲဇာကိုချန်ခဲ့ကာအိမ်ပြန်နင့်ရာပြီ။

(၆)

ကောင်းကင်ကိုထိမှီမတတ်..အပင်အိုမတ်မတ်များရဲ့..ငွေအကိုင်းအခက်တို့..လွန်းတင်ယုက်ရာ
 ဒက္ခိဏအရပ်တနေရာက..စိမ်းလဲ့ကြည်သာတဲ့ရေအိုင်ငယ်ဟာ..နဂါးတစ်ကောင်စံမြန်းရာနန်းပေါ့
 ရာသီပြောင်းလို့ရွက်ဝါဟောင်းတွေ..တဖွဲဖွဲကြွေတဲ့ကြားထဲ..နဂါးကတော့မလှုပ်မယုက်သာနေမြဲ
 အရှေ့အရပ်ထဲကအဆိပ်ပြင်းတဲ့မြေဆိုးတသင်း..အတင့်ရဲစွာချဉ်းကပ်လို့လာ..ဘယ်လိုများပါလိမ့်
 အံ့ဩစိတ်နဲ့ခါးလွတ်သာဆွဲထုတ်..ခုတ်ဖို့ရာမစွမ်းနိုင်ဆဲ..ဝေခွဲမရစွာနဲ့ကျုပ်ဆိုမိတဲ့ဆဌမတေးသံ
 လေနွေးနွေးထဲလွင့်ယုံကာကျန်နေဆဲ..တောင်ကြားနဲ့စမ်းချောင်းများထံ..နွေဦးတဖန်ပြန်လာခဲ့တယ်..။

(၇)

ဆိုတော့ကွယ်...သရောကြီးခိုင်းတဲ့သုံးနှစ်လုံးလုံး..တောပိုင်းမှာပုန်းခဲ့ရတဲ့..ကျုပ်လိုဒုက္ခသည်လူအို
 စစ်ပြေးစာဆိုတစ်ယောက်မှာတော့..အရွယ်ကထောက်လို့လာ...ကျော်ကြားမှုနဲ့နေရာပျောက်ကွယ်ဆဲ
 ရွှေမြို့၊ တော်ထဲမှာမင်းပျိုမင်းလွင်တို့သာကြီးစိုး...ရာထူးဂုဏ်တွေတိုးကာ...နေကြွယ်သထက်ကြွယ်လို့
 ကျုပ်မိတ်ဆွေအပေါင်းပညာရှိဟောင်းတို့ခများ..ခိုရရှာဆဲတောင်ရိပ်မှာ..အတိတ်ကရွှေထီးအကြောင်း
 ပြန်ပြောင်းလို့တမ်းတစဉ်...ရင်ထဲကဒဏ်ရာအနာရွတ်တွေကြား...ချွတ်နင်းကာကျော်သွားကြတုန်း
 သတ္တမသီချင်းအဆုံးကိုခပ်တိုးတိုးဆိုရင်း..ဆောလျင်စွာနေဝင်ခြင်းကိုသာ..ရင်နာနာနဲ့ငေးမိတယ်....။

Tu Fu (A.D.712-770)

Tang Dynasty

BALLAD OF THE WAR CHARIOTS

စစ်ရထားမော်ကွန်းတေး

စစ်မြင်းကဟီ..ချီလေတဲ့စစ်သည်များ
 စစ်ရထားချိုသံတရွှင်ရွှင်ကြား
 မြားအိတ်နဲ့လေး..နံ့ဘေးမှာတွဲလဲ
 နည်းတဲ့ပရိသတ်ကြီးမဟုတ်ပါလားကွယ်..

မယားသည်..မိဘများ..သားသမီးလဲပါ
 ချီလေတဲ့စစ်ကြောင်းမှာ..ငိုကာယိုကာ
 ပြိုကာလဲလို့..ပြေးလိုက်ကြရာလမ်းတလျှောက်
 ဖုတ်ထောင်းထောင်းထတဲ့နောက်..လမ်းတွေပိတ်သွား
 တံတားမဟာရှန်ယန်တောင်မြင်ကွင်းကကွယ်
 သွယ်ဖြာမျက်ရည်ယိုကာစီးတယ်

ငိုညည်းရင်းခြေဆောင့်..ဖြေမပျောက်ခင်
 ရင်ထုမနာမျှော်လင့်ရာမဲ့တဲ့..ရေရွတ်သံမှိန်မှိန်
 တိမ်တွေဆီတောင်..ရောက်သွားသလို..။

အို.... နေပါဦး..ကိုစစ်သည်ငဲ့
 ဘယ့်အတွက်များသွားရသလဲ..စစ်တလင်းကို
 သဲသဲကွဲကွဲသိလိုသပဆို..မေးသာကြည့်ပေတော့
 အမိန့်တော်ကြောင့်ပေါ့..လို့ရင်ဆိုကွဲကြေ
 ဖြေလိမ့်မယ်ရိုးရိုးလေး..တွေ့တောင်မနေနဲ့ကွယ်..။
 ဒီခေတ်မယ်..စစ်သည်ဖြစ်ကြောင်းအမွေစုဆောင်းခံခဲ့ရ
 ကျုပ်သဘောနဲ့ကျုပ်..မဟုတ်ရပါဘူး
 ထူးထူးခြားခြား..ဆယ့်ငါးနှစ်သားများကိုတောင်
 မြစ်ဝါဘက်ပို့..တိုက်ဖို့တဲ့..အရပ်ကတို့
 နို့..လေးဆယ်ကျော်များလဲ..မလွတ်ပေါင်ဗျာ
 နယ်ပယ်ချဲ့ထွင်ရာ..အနောက်ဘက်ရှေ့တန်း
 အလိုမပါလှမ်းကြရရှာ..ချီကြလေပေတခါ...။

ရွာမှာတော့လူကြီးတွေ..မျက်ရည်တဝေဝေနဲ့
 ကလေးများကိုသျှောင်ထုံး..အသက်ဆုံးချင်လဲဆုံး..
 သန်မြန်တုန်းရှေ့တန်းကို..ပို့ဆိုတာကိုး
 ကံဆိုးသူမောင်ရှင်..မသေလို့ပြန်လာရင်တောင်..
 သျှောင်တစ်ခုလုံးအဖြူရောင်ဖုံးဖုံး..လုံးလုံးကြီးမလဲသေးရင်
 နင်လာခဲ့ဦးဆို...ရှေ့တန်းကိုပြန်လွှတ်ခံရနိုင်သေးတယ်..။

ရှေ့တန်းကသွေးပင်လယ်..ကျယ်သထက်သာကျယ်လာခဲ့
 ဒါပေမဲ့ဘုန်းဘုရား..အားရတော်မမူသေးဘူးဆိုရင်
 မြင်မြင်သမျှနယ်ပယ်..လက်အောက်ရောက်ရမဟဲ့ဆို
 အို..စတေးရတာကတော့ငတို့ပေါ့ကွယ်...။

ဒါနဲ့ကြားပြီးပလား..
 ဟွာရှန်နယ်တစ်ခုလုံး..ပေါင်းမြက်တွေဖုံးပြီး
 လုံးလုံးကြီးဆူးကြမ်းလွမ်း..လယ်တွေကန်းကုန်သတဲ့..။
 အသန်တကားအသန်ဆုံး..လယ်သူတွေရုန်းတာတောင်
 အရုံးပေးရမတတ်..သီးထွက်ညံ့သတဲ့...။

တို့ဒေသကလုလင်များ..အားကိုးရပါသဘိနဲ့
 သတ္တိအရာ..ဘာယှဉ်နိုင်မလဲ
 ရဲလိုက်တဲ့သွေး..စွေးစွေးကိုနီလို့
 သို့ပေမဲ့ အိုမခေါ်..ရွေးမမောင်းလေနဲ့
 အကြောင်းသိစေမကွဲ့..နာတတ်တယ်...

ဝမ်းရေးသာတယ်မလွယ်..အသည်းတော့မငယ်ပေဘူး
 ဆုပ်လဲစူး..စားလဲရှုံးပြီမို့..သေပါစေ..နေလို့လဲသိပ်မထူး
 ရူးရူးမိုက်မိုက်..ယောက်ျားသားတွေကိုစစ်နောက်လိုက်ခိုင်း
 ထင်ရာစိုင်းပြီးမှ..အခွန်တော်အပြည့်ဆောင်ကြစေတဲ့
 တဖဲ့တရွဲ့ တောင်ကြက်လိုယက်ရတဲ့ဘဝ..မျှမျှတတလဲလုပ်ဦး
 ဘာနဲ့အခွန်ထမ်းကြရမတုံးလို့ ကျုံးသာဟစ်လိုက်ချင်တော့...။

အခုတော့နားလည်လာသား..ခင်ဗျားလူရည်တတ်လား
 မဟုတ်ရင်...သားဆိုတာဒီခေတ်ကြီးမှာအလကားဗျ
 ခွေးမြေကျမှစားရတဲ့..ခင်ဗျားလိုကျုပ်လိုလယ်သမားအဖို့..
 သမီးဆိုရင်တောင်..အိမ်နားကလယ်သမားနဲ့ထိမ်းမြားအပြီး
 နီးနီးတော့နေရပေဦးမယ်..ဘဝဆည်းဆာခရီးအတွက်ထီးပေါ့ဗျာ
 ဒါနဲ့စာလိုက်ရင်နာကြည်းစရာ..သားတို့ခမျာ
 ဆန္ဒပါမပါတောင်မမေး..ခွေးလိုအတင်းမောင်းသွင်း
 ရောက်ရာအရပ်မှာသေမင်းနဲ့တွေ့ကြရှာတယ်..

ကိုကိုနီကန်နံ့ဘေးမယ်...အရိုးတွေကိုဖွေးဖွေးလှုပ်လို့
 အုပ်လိုက်သေပွဲဝင်...ကန်စပ်လွင်ပြင်ထဲ
 သည်းလာတဲ့မိုးသံတဖြောက်ဖြောက်အလယ်
 ရောက်နှင့်သူတို့...ဝိညာဉ်သစ်တွေနဲ့ဆုံစည်းသံ
 တီးတိုးညံ့ရာမဲဇာအရပ်မှာ...ခင်ဗျားသားရဲ့အရိုးဖြူတွေလာနားလို့
 သွားလေသူတို့...အရိုးပုံနဲ့ပေါင်းဆုံလိမ့်မယ်...။

Tu Fu (A.D. 712-770)

Tang Dynasty

BEYOND THE FRONTIER

စစ်မျက်နှာရဲ့ဟိုမှာဖက်

(ကိုးပုဒ်)

(၁)

မြောက်ဘက်စစ်မျက်နှာကို ချီစဉ်
ရင်တခုလုံးခါးသက်လို့ ..နာကျင်
အာခံရင်...သေလမ်းသာရှိတာမို့
ကိုယ့်အိမ်နဲ့ဝေးရာကို လွင့်ရ..

စိတ်ထဲကတော့..တွေ့မဆုံး
ဘုန်းတော်ကြီးဘုရား..ဘာကြောင့်များ
အားကြိုးမာန်တက်..နယ်ပယ်အရပ်ရပ်ကိုချဲ့ထွင်ချင်ရသလဲ
စံပျော်ရာနိုင်ငံတော်ကိုက..ကျယ်လွင့်လှပြီမဟုတ်လားကွယ်...။

အခုတော့ငါ့မှာ..ချစ်သူများထံပါးကဆွဲခေါ်ခံခဲ့ရ
 ကျလုဆဲမျက်ရည်တွေကိုမျိုသိပ်..အံတင်းတင်းကြိတ်
 လှံထိပ်ခြင်းထိခတ်..ချီတက်ဖို့အတင်းစေတာခံခဲ့ရတဲ့နောက်..
 ရောက်ခဲ့ရ...မြောက်ဘက်ကစစ်မျက်နှာဆီ.....။

(၂)

အိမ်ကနေဆွဲထုတ်ခံခဲ့ရတာလဲကြာ
 ငါလဲကုတ်ချောင်းချောင်းစစ်သားငယ်မဟုတ်တော့..
 လျော့ကန်ကုန်းနီးပြုတ်ကျ..မြင်းပေါ်ကထိုးဆင်း
 ဇက်ကြိုးဆုပ်ရင်း..သေမင်းနဲ့တွေ့မှာ
 ဒါမှမဟုတ် ချောက်ထဲခုန်ဆင်း..ရန်သူ့အလံသုတ်ရင်း
 ချက်ခြင်းသေဆုံး..အချိန်မရွေးဘဝရှုံးနိုင်တာလဲနားလည်ခဲ့..။
 ဒါပေမဲ့ကွယ်...နွယ်လိုရစ်ဖွဲ့..အိမ်ရဲ့သံယောဇဉ်
 ရင်မှာကျန်ရစ်..အသစ်ဖြစ်တယ်..။

(၃)

တသွင်သွင်စီးနေတဲ့စမ်းနံ့ဘေး..ခါးထိုင်သွေး
 နွေးကနဲစပ်..ရုပ်..ဆိုလက်ထဲဟက်တက်ကွဲ
 ရေတွေအနီရောင်ရဲ့..အသဲထဲကခါးသက်
 ပေါင်းစပ်လို့နာကျင်..သွေးစိမ်းရှင်ရှင်ကိုထွက်လို့..
 အသွားထက်ထက်နဲ့ထိုးခွဲမိတာလေ..။

သေမထူးနေမထူး..တပ်ဦးကလူတွေမဟုတ်သလိုလို့ဆိုကြမယ်
 ရယ်စရာကွာ..ဒီအနာလောက်ကတော့လို့ပြောကြမယ်တယ်...
 တိုက်ပါဟ..ချလကွာ..ဒါမှငါ့ကောင်
 အောင်ပွဲရအောင်..ကြံဆောင်မှပေါ့ကွယ်

ဟယ်...ပြောရင်းဆိုရင်း.. သေသူရုပ်ကြွင်းအရိုးရင်းတွေ
စစ်တလင်းမှာဖွေးဖွေးလှုပ်လို့..ဖုတ်ဖြစ်နေ.....။

(၄)

ဟဲ့..မောင်မင်း...မှုထမ်းစုဆောင်းအတင်းမောင်းလို့.
စစ်သည်ရှာရာ...ငါခေါင်းဆောင်ကွဲ
ဝေးလံရှေ့တန်း..စစ်စခန်းကိုနှင်ထွက်ရမတဲ့
အံကိုခဲလို့ကျဲရတော့တယ်..ချီပြန်လေပေါ့တစ်ခေါက်
ကြောက်ခွင့်မှမရှိ..သိသိကြီးနဲ့သေစခန်းကိုလှမ်းရတယ်
ကွယ်..မျက်မှောင်တွန့်ချိုး..အညှိုးနဲ့နှိပ်စက်ဖို့လဲမလိုတော့
မျော့မျော့ပဲကျန်ပေမဲ့...သွားဆိုလဲသွားရုံပလေ..
သေချင်သေ..နေရလဲငါ့ကံပေါ့ကွယ်...။

နယ်တူလူများ..သားချင်းအူတုံဆုံဖြစ်လျှင်တော့
ရော့ဟဲ့..ဆို..စာလွှာလေးသာအိမ်သားများကိုပါးခွင့်ရရင်
ဘဝင်လှိုက်ဆူပူမီးဒုက္ခ..ဝေမျှယူခွင့်မသင့်မကြို..
သောကဘုံထဲပစ်ခွဲခွဲရ...မချီလှကြောင်းသိစမ်းစေချင်တယ်...။

(၅)

ခရီးမိုင်ထောင်ချီကိုမျှော်ရီငေး..အဝေးတနေရာဆီ
ချီလာသူတို့ပေါင်းစည်းဖို့ရာ..ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ
လာကူဖို့..တစ်ချို့အတွက်ပိုခက်လိမ့်မယ်..
လွယ်ကူတာလဲရှိနိုင်ပါရဲ့..
အစုံပေါ့..ဗိုလ်ဖြစ်တာနဲ့အကုန်တော့ဘယ်သိနိုင်ပါ့မလဲ
အဲ..ဒါနဲ့တစ်ခါသား..မြစ်တစ်ခုအနားမှာ
ရာချီတဲ့တပ်စု..တောင်ပေါ်သားထုကြီးကိုမထင်မှတ်ပဲ

ဖြတ်ကနဲတွေ့ခိုက်..လှိုက်ခနဲဆိုရင်ထဲ
 မရဲတရဲသတိရမိတယ်..
 ဘယ်တုန်းကမှတိုင်းပြည်အတွက်..ဆပ်မယ်သက်ပေး
 မတွေးခဲ့ဖူးပါလားကွယ်...။

(၆)

လေးတစ်စင်း..ရွေးချင်းရွေးရင်
 တင်းနေမှကြိုက်ကြတာကလား
 မြားကျပြန်တော့..ရှည်သွယ်သွယ်မှ
 မြင်မြင်သမျှပစ်ခွင်း..သေသူမြင်းတွေသိမ်းဖို့ရာတဲ့..။

လာစမ်း..သို့ပန်းဆိုခေါင်ကစဖမ်း
 သေလမ်းကိုတော့မပို့နဲ့ဦးကွဲ
 ငဲ့စရာစည်းကမ်း..နည်းလမ်းအထွေထွေ
 ပြေတိုင်းမှာရှိတယ်..သတ်ဟယ်ဖြတ်ဟယ်နဲ့
 ထင်တိုင်းရမ်းလို့မဖြစ်...စိစစ်ရွေးဖယ်လို့သာခေါ်ခဲ့ကြပေရော
 အောင်ပန်းဆွတ်ဖို့တနေ့တော့..အသုံးဝင်လိမ့်မယ်
 လွယ်လွယ်နဲ့အသက်တစ်ချောင်း
 မဖျောက်ကောင်းပေဘူး..။

(၇)

နှင်းထုကလဲထူ..မြူတွေကလဲဖုံး
 ကြိတ်လိုက်ဦး..ဖေ့သားရယ်
 မြင်းလှငယ်ကိုအားပေး..အေးလွန်းလို့ဆတ်ဆတ်တုန်
 မှန်ပြပြစခန်းလျှိုချိုင့်ဝှမ်းနဲ့..ဒီတောင်တန်းကိုဖြတ်ဦးစို့ကွယ်
 ခရီးတော့မနီးပေမဲ့..နဲ့တဲ့တဲ့တပ်စုကိုလမ်းပြဦးဆောင်

တောင်ကြောကိုလျှောဆင်းကြမယ်
 နှယ်နှယ်တော့မဟုတ်..ကုတ်ကတ်တွယ်ဆင်းနေတုံးဆို
 လှုပ်တောင်မလှုပ်နဲ့..ယဲ့ယဲ့သာကျန်ပေမဲ့
 မြေစေ့ကဲ့..ထုံကျင်လက်ချောင်းများ
 ကျောက်ကမ္ဘားကိုဆုပ်သာထားပေတော့..။

မော့ကြည့်ရတာလဲဇက်တွေနာ..အိမ်ကခွာခဲ့တာလဲကြာပြီ
 ဒီတံတိုင်းကိုဝိုင်းဖို့..ဒီနံရံကိုမံဖို့..ဒီစည်းကိုဆီးဖို့...
 ပြီးခါနီးပလားကွယ်..ဘယ်ခါသာမသိပေမဲ့
 အိမ်ပြန်ခွင့်ရှိရင်ပြန်ချင်တယ်
 နေကွယ်တဲ့ညနေတိုင်း..တိမ်ရိုင်းတို့တောင်ဘက်ဆီ
 ရွက်ဖွင့်သွားနှင့်ပြီဆို..ခိုတွယ်လှမ်းကိုင်
 မြဲမြဲထိုင်လို့..ခရီးကြိုလိုက်စမ်းချင်လှတယ်...။

(၈)

ဝိုင်းဟေ့..ဝိုင်းဟ..အားပါးတရကြွေးကြော်ကြရင်း
 ခါးတဝင်းဝင်းနဲ့..တောင်ပေါ်သားတပ်ချီလာ
 ငါတို့ခံစစ်ကိုခြေမုန်း..ပြုတ်ပြုတ်ကိုပြုန်းမတတ်
 အရပ်ရှစ်မျက်နှာ..ကြည့်လေရာအဖက်ဖက်
 မျက်စိတစ်ဆုံး..အလိပ်လိပ်နဲ့ဖုံတွေလုံးနေ...။
 လေထုတောင်ဒဏ်ရာနာကျင်မှုတွေနဲ့..သိပ်သည်းလို့
 သို့ပေမဲ့..ငါတို့တပ်များ..အားကြီးပါတိတယ်
 လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့..တိုက်ထုတ်

သူတို့ဗိုလ်ချုပ်များကိုတောင်ရလိုက်သေးတယ်
 အဲ..ဒီထဲကတစ်ယောက်ကိုတော့..သုံးပန်းအဖြစ်
 လည်မှာနှောင်ကြီးရစ်လို့..ဖမ်းခေါ်ခဲ့တယ်

ခံတပ်ကမဟာတံခါးတွေရဲ့..နောက်ကွယ်ကိုပေါ့..။
 ဆိုတော့..ငတို့ဘဝ..တသသနဲ့
 အောင်ပွဲအကြောင်းထပ်လောင်းလို့
 ဇတ်ပေါင်းစရာမကျန်..အမှန်ပြောရရင်
 တင်လာတဲ့တာဝန်..ကျေပြန်ဖို့ကြိုးပမ်း
 တခမ်းတနားလဲမဟုတ်..ရိုးကုတ်ကုတ်စစ်သည်ပါပဲ
 လည်ကုတ်မှာခါးဝဲတော့လဲ...အားတင်းလို့ရဲရတော့တယ်...
 သူ့ဆန်စားခဲ့မှကိုးကွယ်...။

(၉)

ဒီလိုနဲ့စစ်သားဖြစ်ခဲ့တာ..ဆယ်စုနှစ်တခုအကြာ
 ဒါမှမဟုတ်..နောက်နှစ်ပေါင်းများစွာမှာ
 ငါရမယ်ထင်ရတဲ့..ဂုဏ်...ဒါမှမဟုတ်..ဘွဲ့ထူး
 ဦးစွာအတွေးထဲဝင်ဆင်ခြင်လို့..အများနဲ့စာတဲ့အခါ
 ငတေမာသမားမဖြစ်အောင်တားဆီးတယ်..။
 အလယ်ပိုင်းလွင်ပြင်မှာတော့..စစ်မီးပွားဆဲ
 ရှေ့တန်းမှာလဲ..တောင်ပေါ်သားတွေနဲ့တိုက်မြဲ
 နွဲ့နေတုန်းတပ်စုတိုင်းရဲ့တိုက်ပွဲကြား..ဘယ်စဉ်းစားအားပျံ့မလဲကွယ်
 နေပျော်ဖွယ်ဘဝနဲ့..ရာထူးရာခံအကြောင်းတွေ..
 မသေဖို့တောင်..အကြိတ်အနယ်ရုန်းကန်ရတဲ့ဘဝကြား
 ခါးသီးမှုထဲကလွတ်လမ်း..ဘယ်ဆီဘယ်စခန်းမျှော်မှန်းတမ်းသာတမိတယ်.....။

Tu Fu (A.D. 712-770)

Tang Dynasty

TO MINISTER WEI CHI

ဝန်မင်းဝေချီ သို့

လှလင်ရွယ်ဖြိုး..မြင့်အမျိုးတို့
 ပိုးဝတ်အစုံဆင်ကာသ...ကြိုခဲဒုက္ခ..ဒီဘဝ..တဲ့
 ခုတော့နော်..ခွဲဆေးဖော်ငတ်ဘိခြင်း..ပညာရှိအဆင်းကွဲ့...။

နားထောင်ပါဦး..ဝန်မင်းငွေ
 ကျုပ်အကြောင်းစုံလင်..ကရုဏာထိပ်ထား
 ကျေးဇူးလဲများပါရဲ့..။

နမူပျိုလွင်ငယ်စဉ်တုံးက..ချန်ဂန်းနယ်တခွင်
 ရေးပြန်ဖတ်ပြန်..ခြယ်မှုန်းပြန်နဲ့
 ကျုပ်ကလောင်..ပြောင်လှပါသတဲ့
 ဖွဲ့ကဗျာစီမဆုံး...သီကုန်းပန်းသွင်

Translated by Ma Hninpwint

ယှဉ်ချင်ယှဉ်မလား..ထိပ်ဆုံးမှာပျော်..
 ဟိတ်အကျော်အမော်..လူဇော်ကဝိတွေက
 အဖော်အလှော်လုပ်ပါရစေကွဲ့..ဆိုလာခဲ့...။

ဒါနဲ့ပေါ့လေ..ဒီလောက်ဟုန်းဟုန်းတောက်နေမှတော့
 ဘုန်းဘုရားအောက်မှ..အခစားမဝင်ရင်
 စင်တော်ကဘယ်ကောက်ပျံ့မလဲ..ထင်ပေါ်မှဖြစ်မှာကိုး..။
 တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုး..သယ်ကာပိုးဖို့
 စိုးဟယ်မိုးဟယ်..တာဝန်လွယ်ဖို့
 ဖယ်ဟယ်သန့်ဟယ်..အသရေဆယ်ဖို့
 ကျုပ်လာခဲ့တယ်..ထင်တစ်လုံး..နဲ့..။

ဒီလိုနဲ့ကာလတွေနှောင်း..အမြင်ပြောင်းလာ
 ကျုပ်သီချင်းကောင်းတွေကလဲ..လောကနဲ့အမြင်တိမ်းစောင်းအောင်
 ပိန်းမောင်းတီးတတ်သကိုး...
 ရေကြည်လာနိုးနဲ့ကျုပ်မှာ..မြည်းတစ်စီးနဲ့နယ်ပြောင်းတာကိုက
 တစ်ဆယ့်သုံးနှစ်ကြာညောင်းသဗျား..။
 အခုတော့နေပြည်တော်မှာ..နွေဦးပေါ့..
 မနက်ဆိုကြေးရတတ်တွေအိမ်ရှေ့
 ယိုယိုလေးရပ်တယ်..။
 ညနေညိုရင်..ဖုတ်ထောင်းထောင်းထအောင်
 ကဆုန်ပေါက်နေတဲ့မြင်းထွားကြီးတွေကြား
 လမ်းသလားတယ်..။
 ခါးသီးနာကြည်းတာတွေကိုမျိုသိပ်လဲ
 သူကြွယ်တို့ရဲ့စားတော်ပွဲကျ
 စားနုတ်စားပေါက်အေးခဲခဲတွေက
 ရင်ကိုထိုးခွဲတယ်..။

တစ်ခါများမတော့...ရွှေနန်းကသဝဏ်လွှာရောက်
 ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက်ရှိသူတွေ
 ဘုန်းတော်အောက်ဝင်စေတဲ့
 ကျုပ်လဲရောက်မဲ့ရောက်မှတော့ ထိပ်ပဲဟဲ့လို့
 စိတ်ထဲထည့်မိသေးရဲ့..။

ခုတော့လဲကျုပ်ဘဝ..မလှမပနဲ့
 ပျံလမ်းပျောက်တဲ့ငှက်မျိုး
 မိုးနတ်ကလက်မခံ..မာန်လျော့ရပြန်
 ကန်ထဲသွား.. အားလျော့ခဲ့ပြန်..
 မဟန်တော့တဲ့ရေနည်းငါးပေမို့
 မြူးသွက်ချင်ပေမဲ့..ကူးခတ်တာကိုတောင်မေ့လျော့ခဲ့ပြီ..။
 အလီလီနဲ့..ဝန်မင်းရဲ့စေတနာ..ဂရုဏာတွေအတွက်
 ဆပ်မကုန်ပါဘူး..ကျေးဇူးကြီးလှပါရဲ့.
 မတန်မထိုက်ပေမဲ့...ကံလိုက်တယ်ဆိုရမလား
 အများနဲ့ကြို...လူစုံတိုင်း
 ကျုပ်လိုငနဲမျက်နှာမဲ့ရဲ့..အလံကာစာကဗျာတွေကို
 ကိုးကားပြောဆိုသတဲ့လေ.....ကိုင်း...။

ဒါနဲ့..ဝန်မင်းနဲ့ထိုက်စွာ
 အရိုက်အရာအသစ်ချီးမြှင့်ခံရသဆို
 အို..မှဒီတာလဲပွားမိပါရဲ့..။
 တဖက်မှာတော့..လုံးလုံးကြီးအကြပ်ရိုက်
 ပျက်စီးခြင်းကပ်ဆိုက်နေတဲ့
 ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ်..စက်ဆုပ်မိတယ်..။

ဝေဒနာနှိပ်စက်..ခြေကမျက်နှံ
 စိတ်အားလျော့လာ...
 ထွက်တော်မူနန်းကရွာတော့မယ်..။
 အရှေ့ကိုဦးတည်..ပင်လယ်ဆီကျုပ်သွားမယ်
 ကမ်းစပ်မှာတစ်ခန်းရပ်မယ်..။
 ရွှေမြို့တော်ကိုကျောခိုင်း..တောပိုင်းမှာအခြေချ
 ဒက္ခိဏတောင်တန်းလှတွေနဲ့ဝေမြစ်ကြည်ကြည်
 ရည်မျှော်တမ်းတလွမ်းရတော့မယ်....။

ဆိုတော့ဝန်မင်းရေ
 ပကာသနကင်း..ရိုးရှင်းတဲ့အစာဆိုတာ
 တစ်သက်မှာ..တစ်ခါသာတစ်ဆုပ်ကြံပေမဲ့
 ချို့ငဲ့သူအတွက်..အကြင်နာတစ်လှည်းပါပဲ..။
 ဝန်မင်းကျေးဇူးကြီးလှပါရဲ့
 သို့ပေမဲ့..အတောင်ဖြန့်မိပြီမို့
 လှောင်ချိုင့်ထဲ..တန့်ချည်နေမဖြစ်တော့ဘူး
 လေရှူးနဲ့အတူကျုပ်ပြေးတော့မယ်
 ဝေးသထက်ဝေးရာဆီ.....။

Tu Fu (A.D.712-770)
Tang Dynasty

Moonlight Night

လသာည

အဲဒီညမှာပေါ့...

ဖူချောင်တနေရာ..ဖြူဖျော့ဖျော့သာနေတဲ့လရောင်အောက်

မိန်းမငယ်တစ်ယောက်မှေးမှီကာငေးရီလို့နေရှာ

ငြိမ်ဆိတ်စွာကလေးတို့အိပ်မောကျလို့..သူတို့ဖေဖေကိုအတွေးထဲမှာတောင်ရှာမတွေ့.

Translated by Ma Hninpwint

မွေ့ပျော်ရာအိပ်မက်ထဲလည်းပေါ်မလာ...ဖေဖေချန်ဂန်မှာတဲ့
ဆောင်းဦးညဉ့်ရဲ့နှင်းမှုဲလဲကြား..သူမဆံပင်နက်ကြောင်များ..စွတ်စိုထိုင်းလို့
အကြောပြိုင်းပြိုင်းလက်မောင်းသွယ်ဖျော့တို့လဲ..အေးစက်ကျင်ခဲရှာရော့မယ်
ဘယ်တော့...အို...ဘယ်တော့များမှသာ...ဒီပြတင်းဝမှာ..မောင်မယ်စုံတူယှဉ်နှိုင်းလို့
မျက်ရည်စို့..ရင်ဆို့မလာဘဲ...လရောင်ကိုကြည့်ခွင့်ရနိုင်ပါ့မလဲကွယ်...။

Tu Fu (A.D.712-770)

Tang Dynasty